

Дело C-567/23

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

13 септември 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Krajský soud v Ostravě (Чехия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

31 август 2023 г.

Жалбоподател:

BG Technik cs, a.s.

Ответник:

Generální ředitelství cel

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Krajský soud v Ostravě (Окръжен съд Острава, Чехия) [...] [състав] в спора между

жалбоподателя: **BG Technik cs, a.s.**

[...]

и ответника: **Generální ředitelství cel**

[...]

**във връзка с жалба срещу решението на ответника от 11 май 2022 г.,
дело № 15217-2/2022-900000-311,**

определи:

[...] **Отправя** до Съда на Европейския съюз **следния преюдициален въпрос:**

Може ли електрическа количка със следните характеристики:

- две оси със задна задвижваща ос,
- два комплекта гуми, като задните гуми са по-големи, предотвратяващи преобръщане,
- количката се управлява с помощта на затворено кормило с овална форма, монтирано върху самостоятелна отделна кормилна колона, оборудвана е с органи за управление и е пригодена за управление и регулиране на скоростта с една ръка,
- количката е оборудвана с електромагнитна спирачка с действие върху задните колела,
- размерите на количката са: 122 x 63 x 125 cm (дължина—ширина—височина) — посочена е височината на облегалката в работно положение,
- регулируема и въртяща се седалка с подлакътници,
- хоризонтална платформа между предната и задната част на количката,
- електрически двигател с мощност 800 W, който позволява количката да развива скорост до 15 km/h и осигурява пробег до 45 km,

да бъде класирана с код 8713 90 00 от Комбинираната номенклатура **въпреки Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1367 на Комисията от 6 август 2021 г.?**

[...] [спиране на производството].

Мотиви:

I.1

Предмет на делото

- 1 На 1 ноември 2021 г. жалбоподателят подава митническа декларация, с която иска да бъдат допуснати за свободно обращение, наред с останалото, стоките: 79 броя инвалидни колички DL24800–3 (наричани по-нататък „SELVO 4800“), едноместна, четириколесна количка за инвалиди или лица с намалена подвижност, електрическа инвалидна количка с механично задвижване, като жалбоподателят декларира внесените стоки по тарифна подпозиция 8713 90 00 от Комбинираната номенклатура (наричана по-нататък „КН“) със ставка на вносното мито 0 %. Митническата служба стига до извода, че предложеното тарифно класиране е неправилно и че съответните стоки представляват електрически скутери, които попадат в подпозиция 8703 10 18 от КН със ставка на вносното мито от 10 %. Вследствие на това митническата служба образува производство за

начисляване на допълнително вносно мито в размер на 155 785 чешки крони (CZK) и издава решение за събиране на допълнителното мито; жалбоподателят обжалва това решение по административен ред.

- 2 С решение от 11 май 2022 г. [...] ответникът се произнася по жалбата, като я отхвърля и потвърждава начисляването на допълнително вносно мито от 10 % в резултат на класирането на количката SELVO 4800 в подпозиция 8703 10 18 от КН. Настоящото дело е образувано по жалбата на жалбоподателя против това решение.
- 3 В хода на административното производство, а също и пред съда жалбоподателят изтъква, че Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1367 на Комисията от 6 август 2021 година (наричан по-нататък „Регламент 2021/1367“), въз основа на който митническата служба в качеството си на компетентен административен орган, а също и ответникът са класирали количката SELVO 4800 в подпозиция 8703 10 18 от КН, не е задължителен по отношение на тази стока (количката SELVO 4800) и не е приложим. Жалбоподателят твърди, че митническите органи сами са иницирали приемането на Регламент 2021/1367, въз основа на който внесените колички SELVO 4800 са класирани в подпозиция 8703 10 18 от КН и съгласно който обхванатите от него стоки се облагат с вносно мито по по-високата ставка от 10 %. Жалбоподателят счита действията на митническите органи за незаконосъобразни, тъй като Регламент 2021/1367 съдържа описание на стоките, идентично с описанието на стоките, съдържащо се в Základní technický popis (Основно техническо описание) и Návod k použití vozíku SELVO 4800 (Инструкция за използване на количка SELVO 4800), като по този начин митническите органи буквално са създали ситуация, в която жалбоподателят да няма никаква възможност да посочи каквито и да било свойства и характеристики, позволяващи неговата количка да се използва от инвалиди. При изготвянето на Регламент 2021/1367 характеристиките на количката SELVO 4800 били преписани така, че всички характеристики, дори тези, които са пряко свързани с възможността продуктът да се ползва от инвалиди, били включени в Регламент 2021/1367, вследствие на което възможността за класиране на количката SELVO 4800 в подпозиция 8713 90 00 от КН била напълно изключена. Изключването на възможността за такова използване на количката SELVO 4800 не отговаряло на действителността, тъй като с решение на Ministerstvo dopravy (Министерство на транспорта, Чехия) за типово одобрение на превозно средство № 9172 от 24 април 2014 г. разглежданата количка SELVO 4800 била класирана в категорията „Ostatní vozidla, Invalidní vozíky“ (други превозни средства, инвалидни колички); от основното техническо описание било видно, че в раздела „допълнителни забележки“ е посочено, че количката SELVO 4800 е предназначена само за притежатели на карти TP, ZTP, ZTP/P¹. Доказателства за това, че количката SELVO 4800 е инвалидна

¹ Б. пр.: тези карти показват степента на инвалидност на лицето; TP, или těžké postižení, е тежка степен на инвалидност, ZTP, или zvlášť těžké postižení, е особено тежка степен на

количка, поради което следва да се класира в подпозиция 8713 90 00 от КН, били типовото одобрение на превозното средство тип SELVO 4800, в което типът му е определен като „ostatní vozidlo invalidní vozík“ (други превозни средства инвалидни колички), както и основното техническо описание на превозното средство, в което в позиция № 2 е посочено „инвалидна количка“. Освен това количката SELVO 4800 отговаряла на предвидените в закона условия да бъде призната за медицинско изделие, както личало от решението на Státní ústav pro kontrolu léčiv (Държавен институт за контрол на лекарствата, Чехия) от 22 ноември 2021 г. Тези обстоятелства били потвърждавани многократно в практиката на административните съдилища. Според жалбоподателя ответникът умишлено класира неправилно количката SELVO 4800 в подпозиция 8703 10 18 от КН и по този начин не се съобразява с установената съдебна практика по този въпрос и заобикаля самото естество, предназначение и начин на използване на разглежданата стока, тъй като отказва да вземе предвид техническата специфика на тази стока, а именно това, че количката SELVO 4800 има специални характеристики за улесняване на инвалидите и че основната ѝ функция е да се използва от инвалиди.

- 4 Ответникът отбелязва, че предмет на спора е въпросът за тарифното класиране на разглежданата стока, т.е. на количката SELVO 4800, която според жалбоподателя е инвалидна количка, т.е. стока от подпозиция 8713 90 00 от КН, докато митническите органи са я класирали в подпозиция 8703 10 18 от КН, тъй като при класирането ѝ са взели предвид действието на Регламент 2021/1367, приложението към който съдържа описание на разглежданата стока, нейното класиране (код по КН) и обосновката за това класиране. Количката SELVO 4800 съответства изцяло по своите свойства, параметри и характеристики на продукта, който е описан в първата колона на приложението към Регламент 2021/1367 и е класиран тарифно в подпозиция 8703 10 18 от КН. Ставало въпрос за един и същ продукт, за което не бил налице спор между жалбоподателя и ответника. Регламент 2021/1367 бил пряко приложим към количката SELVO 4800 и бил задължителен за митническите органи и за ответника.
- 5 За да обоснове по-подробно тарифното класиране в съответствие с Регламент 2021/1367, ответникът отбелязва, че класирането на анализирания превозно средство (идентично с количката SELVO 4800) в подпозиция 8713 90 00 от КН като инвалидна количка е изключено, тъй като това превозно средство не е специално проектирано за инвалиди и няма никакви специални характеристики за улесняване на инвалидите. В Регламент 2021/1367 изрично се посочвало, че макар анализирания превозно средство да е проектирано така, че кормилното управление да може да се осъществява с една ръка и да има удобна въртяща се седалка с

инвалидност, а ZTP/P, или zvlášť těžké postižení s průvodcem, е особено тежка степен на инвалидност, с право на чужда помощ.

опори и нехлъзгава повърхност за краката (и може по избор да бъде оборудвано с малки колела против преобръщане), тези характеристики обективно не представляват специални приспособления, предназначени за улесняване на инвалидите. Съгласно Регламент 2021/1367 превозните средства, оборудвани с отделна, регулируема кормилна колона, и тези, които достигат максимална скорост над 10 km/h, били изключени от подпозиция 8713 90 00 от КН. Анализираното превозно средство се използвало за транспорт на хора, не било разпознаваемо като превозно средство, предназначено само за инвалиди, и поради това следвало да се класира в подпозиция 8703 10 18 от КН като автомобилно превозно средство, предназначено главно за транспорт на хора, подобно на превозните средства за транспорт на хора върху игрищата за голф (т.нар. колички за голф). При приемането на Регламент 2021/1367 и при преценката на тарифното класиране на продукт, идентичен с количката SELVO 4800, Комисията естествено взела предвид и съобразила всички свойства, параметри и характеристики на този продукт, включително всички онези характеристики, които жалбоподателят съответно посочва като характеристики на количката SELVO 4800 за улесняване на инвалидите и евентуално като характеристики, които според жалбоподателя дават основание за тарифно класиране на количката SELVO 4800 като инвалидна количка в подпозиция 8713 90 00 от митническата тарифа, като например регулируема, въртяща се седалка с подлакътници, нехлъзгава повърхност за краката, колела против преобръщане, кормилно управление, което да позволява управление с една ръка, и др. Комисията е направила категоричния извод, че тези свойства не могат да се разглеждат като характеристики за улесняване на инвалидите по смисъла на подпозиция КН 8713 90 00 от митническата тарифа. Затова нито компетентният административен орган, нито ответникът са имали друга възможност, освен да класират внесените стоки — количките SELVO 4800, в подпозиция 8703 10 18 от КН в съответствие с Регламент 2021/1367, да начислят допълнително вносно мито и да приемат обжалваното решение.

I.2

Приложимите разпоредби от националното право и тълкуването им в досегашната практика на националните съдилища

- 6 На 17 август 2021 г. в Официален вестник на ЕС, L 294, е публикуван Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1367 на Комисията от 6 август 2021 г. Това е акт на Съюза, който е задължителен и се прилага пряко във всички държави — членки на Съюза, и който съгласно член 3 влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*, т.е. на 6 септември 2021 г. Жалбоподателят е подал митническата си декларация на 1 ноември 2021 г., следователно към момента на приемане на митническата декларация този регламент е действащ и задължителен акт на Съюза.

- 7 В настоящия случай следва да се отбележи, че преди влизането в сила на Регламент 2021/1367, т.е. докато е бил в сила Регламент (ЕО) № 718/2009 на Комисията, между жалбоподателя и ответника са водени няколко съдебни спора по същия правен въпрос, в резултат на което има установена съдебна практика на националните съдилища. Спорният въпрос е бил дали разглежданата количка SELVO 4800 попада в подпозиция 8703 10 18, или в подпозиция 8713 10 00 от Комбинираната номенклатура (а именно приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа). Съгласно обяснителната бележка към код по КН 8713 10 00 моторните превозни средства, специално предназначени за инвалиди, се различават от превозните средства с код по КН 8703 10 18 главно по това, че имат максимална скорост от 10 km/h, приблизително равняваща се на скоростта на бърз ход, максимална широчина 80 cm, два комплекта колела, които са в контакт със земята, специални приспособления за улесняване на инвалидите (например подложки за краката). Тези превозни средства могат да имат: допълнителен комплект колела (против преобръщане), лесни за боравене приспособления за определяне на посоката и други елементи за контрол (например лостове за управление), които обикновено са фиксирани към едно от облегалата за лактите и никога не са представени като отделна и регулируема кормилна колона. Противно на посоченото в тази обяснителна бележка, количката SELVO 4800 развива максимална скорост от 16 km/h и е оборудвана с отделна кормилна колона. Вследствие на това митническата служба в качеството си на компетентен административен орган, а също и ответникът неизменно класират количката SELVO 4800 в позиция 8703 10 18 от КН и налагат допълнително мито. Жалбоподателят многократно е подавал жалби срещу решенията за начисляване на допълнително мито [...] [информация относно националното производство].
- 8 При решаването на делата административните съдилища приемат единно становище и класират количката SELVO 4800 в подпозиция 8713 10 00 от КН. При това те вземат предвид по-специално предназначението на разглежданата количка и нейните специални характеристики за улесняване на инвалидите, които значително я отличават от обикновените превозни средства за транспорт на хора. Съдилищата се основават на изводите от решение на Съда на Европейския съюз от 26 май 2016 г., *Invamed Group и др.*, C-198/15, ECLI:EU:C:2016:362, както и на факта, че с решението на Министерство на транспорта за типово одобрение на превозно средство № 9172 от 24 април 2014 г. разглежданата количка е била включена в категория „*Ostatní vozidla, Invalidní vozíky*“ (други превозни средства, инвалидни колички); всъщност от основното техническо описание следва, че количката е предназначена само за притежатели на карти TP, ZTP, ZTP/P, т.е. за инвалиди, на което отговаря и предназначението ѝ. Освен това количката SELVO 4800 отговаря на законовите условия за квалифицирането ѝ като медицинско изделие, както е потвърдено с решение на Държавния институт за контрол на лекарствата, издадено в съответствие със *Zákon č. 268/2014 Sb., o zdravotnických prostředcích* (Закон № 268/2014 за

медицинските изделия). Съдилищата постановяват, че количката SELVO 4800 се различава на външен вид от добре познатия външен вид на инвалидната количка, но че нетипичният изглед на продукта не може да води до класирането на количката в различна позиция. Критерий за тарифното класиране на стоките е и предназначението на продукта, а също така е необходимо да се има предвид кои функции на продукта са основни и кои са второстепенни от гледна точка на потребителя, както и по какъв начин производителите или търговците предлагат продукта на пазара. От съществено значение е да се направи обективна оценка на разглежданата количка, която има приспособления за улесняване на инвалидите и чиято основна цел е да улесни придвижването на лица с физически увреждания.

- 9 Посочената съдебна практика е установена в периода на действие на Регламент (ЕО) № 718/2009 на Комисията, когато въпросът за тарифното класиране на продукти, сходни с разглежданата количка SELVO 4800, е обсъждан многократно както от Комитета по Митническия кодекс, така и в практиката на Съда на Европейския съюз, който вече два пъти се е занимавал с въпроса за класирането на стоки в подпозиции 8703 10 18 и 8713 10 00 от КН, като и двата случая се отнасят до тарифното класиране на електрически колички (решение от 26 май 2016 г., Invamed Group и др., C-198/15, ECLI: EU:C:2016:362; решение от 22 декември 2010 г., Lecson Elektromobile GmbH, C-12/10, ECLI:EU:C:2010:823).

1.3

Цитирани разпоредби от правото на Съюза

- 10 Съответните разпоредби на правото на Съюза се съдържат в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1367 на Комисията от 6 август 2021 година, който влиза в сила на 6 септември 2021 г. Следва да се отбележи, че въпросът за тарифното класиране на продукти, подобни на разглежданата количка SELVO 4800, не е нов, а напротив, през последните около 20 години той е разглеждан многократно от Комитета по Хармонизираната система, който отговаря за работата, свързана с Комбинираната номенклатура в рамките на Световната митническа организация. Приемането на Регламент 2021/1367 е предшествано от заседание на Комитета по Митническия кодекс (197-о заседание на Комитета по Митническия кодекс в Брюксел, 20—22 февруари 2019 г., точка 8.1, пълният протокол от това заседание е достъпен на адрес: <https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/documents/061483/1/consult?lang=bg>), на което е обсъдена разнородната практика на държавите членки по отношение на класирането на разглежданата стока в подпозиции 8703 10 18 и 8713 10 00 от КН. На заседанието Чешката република изрично обръща внимание на съдебната практика на националните съдилища, която задължава митническите органи да класират количката SELVO 4800 в подпозиция 8713 от КН като инвалидна количка.

- 11 Същевременно следва да се посочи практиката на Съда на Европейския съюз, който в решение от 26 май 2016 г., *Invamed Group* и др., C-198/15, ECLI:EU:C:2016:362, отбелязва, че описанието от позиция 8713 от КН трябва да се тълкува в смисъл, че думите „за инвалиди“ означават, че продуктът е предназначен само за инвалиди. Фактът, че едно превозно средство може да бъде използвано от лица без увреждания, няма въздействие върху тарифното класиране (т. 27). Думата „инвалиди“ обозначава лицата, засегнати от нелеко ограничение на способността за ходене (т. 34). Запитващата юрисдикция трябва да прецени в делото по главното производство дали спорното превозно средство е предназначено, с оглед на обективните му характеристики и свойства, да бъде специално използвано от лица с увреждания, като такова използване трябва да се квалифицира като „основно или логично използване“ на този вид превозни средства (т. 23). В решение *Invamed* се подчертава, че понятието „увреждане“ е широко, т.е. тези колички могат да служат на хора, които са увредени както в по-голяма, така и в по-малка степен и за които класическата инвалидна количка не е единствената възможност. Количката е бавна и е предназначена за ползване в магазини и по тротоари, където пространството е ограничено и се изисква малък радиус на завиване. Количката има определени характеристики, които я правят подходяща именно за ползване от лица с незначително намалена способност за ходене. Фактът, че тя евентуално може да се използва и от лица без такива ограничения, не променя нейното тарифно класиране. Количката не предлага никакви предимства на здравите хора; нейните специални характеристики не улесняват по никакъв начин придвижването им в пространството, а напротив, правят ги по-малко подвижни, отколкото ако се движат с нормалната си походка.

I.4

Мотиви за преюдициалното запитване

- 12 Същността на спора относно тълкуването на правото на Съюза се състои в това дали държавата членка следва да прилага Регламент 2021/1367, който класира количката SELVO 4800 в подпозиция 8703 10 18 от КН, включително когато съгласно националните документи количката SELVO 4800 се счита за инвалидна количка поради своите характеристики и начин на използване. Въз основа на нейните характеристики и предназначение е установена трайна национална съдебна практика, която се основава на изводите от решение на Съда на Европейския съюз от 26 май 2016 г., *Invamed Group* и др., C-198/15, ECLI:EU:C:2016:362.
- 13 Запитващата юрисдикция има съмнения във възможността да се приложи Регламент 2021/1367, тъй като при приемането на този регламент Комитетът по митническия кодекс се е отнесъл твърде формално към актуалната съдебна практика, в която количката SELVO 4800 е преценена според предназначението ѝ. Обстоятелството, че при изготвянето на Регламент 2021/1367 е възприето описание на стоката, идентично с това на количката

SELVO 4800, и всички нейни свойства, включително тези, които изрично сочат, че стоката е предназначена за инвалиди, всъщност изключва прилагането на изводите от решение на Съда на Европейския съюз от 26 май 2016 г., Invamed Group и др., C-198/15, ECLI:EU:C:2016:362. Във въпросния Регламент 2021/1367 изрично се посочват характеристиките на стоките, които не могат да се считат за характеристики за улесняване на инвалидите по смисъла на подпозиция 8713 по КН от митническата тарифа, което противоречи на принципа за преценяване на стоките според тяхното предназначение.

- 14 Прилагането на Регламент 2021/1367 води до противоречие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (наричана по-нататък „Конвенцията“), по-специално с буква д) от преамбюла на Конвенцията, в която държавите — страни по нея, признават, че увреждането е развиващо се понятие и че то се явява резултат от взаимодействието между лицата с увреждания и различните пречки в заобикалящата ги среда, които затрудняват тяхното пълноценно и ефективно участие в обществото равноправно с останалите. По-конкретно, стига се до противоречие с член 20 от Конвенцията, съгласно който държавите — страни по нея, предприемат ефективни мерки за осигуряване на лична мобилност с най-голяма възможна степен на независимост за хората с увреждания, включително чрез: а) улесняване на личната мобилност на хора с увреждания по начин и време, предпочетени от тях, и на достъпна цена; б) улесняване достъпа на хора с увреждания до качествени помощни средства за придвижване, устройства, спомагателни технологии и до асистенти и посредници, включително чрез тяхното предоставяне на достъпна цена; в) предоставяне на обучение по умения за придвижване на хора с увреждания и на специализиран персонал, работещ с такива; г) насърчаване на лицата, произвеждащи средства за придвижване, устройства и спомагателни технологии, да вземат предвид всички аспекти на мобилността на хората с увреждания. Прилагането на Регламент 2021/1367 ограничава правата на хората с увреждания, тъй като тарифното класиране на количката в подпозиция 8703 10 18 от КН едновременно увеличава цената ѝ и на практика ограничава проектирането и производството на иновативни приспособления на инвалидни колички, които могат да повишат комфорта на хората с увреждания, доколкото въпросният регламент изрично посочва характеристиките на стоките, които не могат да се разглеждат като улесняващи инвалидите по смисъла на подпозиция 8713 по КН от митническата тарифа, което е в пълно противоречие с целта за мотивиране на производителите на помощни средства за придвижване.
- 15 В светлината на описаните по-горе тълкувателни съмнения окръжният съд счита, че не е изправен пред т.нар. *acte claire*. Освен това на окръжния съд не е известно този въпрос вече да е бил решен от Съда на ЕС и съответно да е налице т.нар. *acte éclairé*.

- 16 Затова запитващата юрисдикция счита за необходимо да отправи преюдициално запитване по делото до Съда на Европейския съюз на основание член 19, параграф 3, буква б) от Договора за Европейския съюз и член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз [...] [препратка към диспозитива на настоящото определение].

II.

17 [...]

18 [...] [спиране на производството].

[...] [национално производство]

Острава, 31 август 2023 г.

[...]

[име и подпис на председателя на състава]